

Sostenibilitat Lingüística

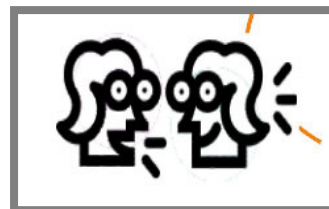
5. Estratègies de comunicació amb els usuaris. Comunicacions orals interpersonals. Fidelitat lingüística

Sou fidels? No passeu ànsia, no entrarem en qüestions personals ni ens plantejarem si els mallorquins som en general fidels a la nostra parella. Però, us heu plantejat mai per què els catalanoparlants sovint som "infidels" a la nostra llengua?

La **fidelitat lingüística** fa referència al fet de mantenir l'ús de la pròpia llengua amb totes les persones que ens puguin entendre i canviar a una altra llengua únicament quan és imprescindible.

Si ens aturam a pensar-hi, segurament ens adonarem que en la vida diària sovint passam del català al castellà, condicionats per la persona a qui ens adreçam, per la situació o el lloc en què ens trobam... És curiós que moltíssimes vegades acabam canviant de llengua sense que ningú no ens obligui a fer-ho i sense que ningú no ens ho hagi demanat; és a dir, sense que sigui necessari. Fixau-vos-hi i us n'adonareu.

Ben segur que us ha passat qualche vegada que algú us ha parlat en castellà i li heu contestat també en castellà. Al cap d'una estona i en detectar un accent delator, us heu temut que era "ben mallorquina", com se sol dir, i heu pensat *Vaja quin doi...* Per costum, una persona que s'expressa habitualment en català passa a fer-ho en castellà davant d'interlocutors que són parlants habituals d'aquesta llengua o que simplement percep com a tals. A vegades, no es continua una conversa en català, malgrat que els interlocutors l'entenguin, perquè fer-ho es considera de "mala educació".

El resultat d'aquesta dinàmica és una situació caracteritzada pel fet que molts d'individus autòctons tendeixen a parlar habitualment (i amb naturalitat) en castellà a les persones que identifiquen com a no autòctones i, en canvi, són poques les de procedències diverses que parlen en català a persones d'origen nadiu. Aquestes normes d'ús perjudiquen la visibilitat social del català i, a la llarga, en posen el futur en perill.

- La **fidelitat lingüística** dels parlants d'una llengua és bàsica per assegurar-ne la vitalitat i la supervivència.
- Més del **93%** de la població de les Balears entén el català.

No adreçar-nos en català a algú que pensam que no el parla (però, de fet, desconeixem el domini que té de la llengua o la capacitat per entendre'ns), més que una actitud educada i comunicativa, esdevé una nova forma d'exclusió: si identifiquem l'interlocutor amb una persona de fora, però en canvi resulta que ha nascut aquí o que fa temps que hi viu i se sent ciutadana d'aquest país, cream una barrera que n'impedeix la inclusió normal i plena i l'apartam d'un element bàsic d'identitat compartit entre els ciutadans balears. A més, les darreres dades revelen que a les Balears més del 93% de la població entén el català. Per tant, **encara que una altra persona se'ns adreci en castellà, això no vol dir que li hàgim de contestar també en castellà.**

«El respecte envers un mateix, el lingüístic inclòs, és el millor camí perquè els altres em respectin. [...] Qui no sent estimació per la seva manera de ser i de fer, difícilment inspirarà en els altres cap sentiment perquè puguin sentir-lo per ell. L'amor comença en un mateix. I la tendresa envers un territori i la seva llengua, també.»

Amor de llengües - Quim Gibert (psicòleg)

- Segurament tens un amic o familiar amb qui sempre parles en castellà, tot i que saps que entén perfectament el català. **Proposa't** a partir d'ara **xerrar-li en català**.
- Quan t'hagis d'adreçar a algú que no coneixes, **fes-ho en català**. No et deixis influenciar per la imatge que té, el color de la pell...
- Al carrer, a la botiga, al bar... **sigues fidel a la teva llengua**. Fes el canvi només quan no t'entenguin i sigui del tot necessari.
- Intenta mantenir converses bilingües. Encara que l'altra persona et xerri en castellà, si t'entén, tu pots **continuar en català**.
- Quan en el teu entorn laboral no se sol utilitzar el català, el fet que usis el català amb normalitat amb els clients no és en va, sinó que és **un exemple** per a més d'un company o companya.

Així doncs, si tenim una alta fidelitat en l'ús del català evitam l'exclusió social, oferim oportunitats per poder aprendre la llengua catalana, milloram les condicions de la nostra llengua (podem fer que el català sigui la llengua vehicular i habitual en un futur immediat) i vetlam per la igualtat d'oportunitats.

Integrar-se no vol dir poder-se comunicar; integrar-se implica viure en igualtat de condicions que la resta de ciutadans.

NO NEGUEM EL CATALÀ EN ELS TERRITORIS ON AQUESTA LLENGUA ÉS LA LLENGUA PRÒPIA

Consell de
Mallorca

■ Vicepresidència de
Cultura, Patrimoni i Esports